

Jaargang 13 nummer 10 – oktober 2021

Nieuwsbrief voor leden van IVN afdeling Apeldoorn

Bijdragen volgende nieuwsbrief graag vóór **24 oktober** [opsturen](#) of gebruik [OnsIVN](#)

Intro

Bij de foto: Een groep van zo'n 25 enthousiaste IVN Natuurgidsen was aanwezig bij de seizoenopening van de excursies. Wil je ook meedoen? Lees dan het artikel over de IVN Natuurgidsenpool. Heb je ook een mooie foto (formaat circa 1:4) voor de kop van de nieuwsbrief? [Stuur je foto op](#).

Activiteiten agenda

13 oktober: Zelfde bomen, een ander bos door Dr. A.B. van den Burg
KNNV-lezing, samen met Stichting Werkgroep Milieuzorg Apeldoorn (SWMA). Door de recente uitspraak van de Raad van State wordt het bedrijven, verkeer en veehouderij een stuk moeilijker gemaakt om stikstof in de lucht te brengen. Veel projecten in heel Nederland zijn daardoor stil komen te liggen. Is dat terecht, is stikstof echt zo'n groot probleem? Arnold van den Burg heeft onderzocht op welke manier stikstof schadelijk is voor dieren en dan vooral voor vogels.
[>> Meer informatie en opgave](#)

16 oktober: Opslag verwijderen in het eikenhakhout
De werkgroep Venel is al sinds het seizoen 2008/2009 bezig het hakhout bij Hoog Buurlo in ere te herstellen. Hakhout is van oudsher een typische vorm van gebruiksbos en stamt al uit de Romeinse tijd. Bomen worden laag bij de grond afgezaagd en krijgen de kans om opnieuw uit te lopen. Na enkele jaren worden de uitlopers geoogst, waarna de cyclus opnieuw begint. Meer informatie over het hakhout vind je op: www.vlinderstichting.nl/hakhout. Om te voorkomen dat het wild de jonge uitlopers opeet, zijn de hakhoutpercelen omrasterd. Dit heeft als nadeel dat ook andere bomen, zoals berk en Amerikaanse vogelkers niet worden afgevreten en de eiken dreigen te overwoekeren. De vorige keer werd gewerkt in de twee hakhoutpercelen bij Hoog Buurlo. Er deden 18 deelnemers mee, waaronder 3 AZC-bewoners met begeleider. Voor het eerst werden gallen op de Amerikaanse vogelkers ontdekt.
[Bekijk de foto's](#)

17 oktober: Paddenstoelenroute in Park Berg en Bos
Vliegenschwam, elfenschermpje, zwavelkopje of vermiljoenzwam.... Beeldende namen voor een aantal paddenstoelen die in onze bossen te vinden zijn. Op zondag 17 oktober kun je speuren naar paddenstoelen in Park Berg en Bos. IVN natuurgidsen zetten een gemarkeerde route uit die iedereen in zijn eigen tempo kan lopen tussen 11.00 en 16.00 uur. Het startpunt van de route is het Theehuis. Behalve de individueel te lopen route kun je op zondag 17 oktober om 11.00 uur en 14.00 uur mee met een Paddenstoelen excursie door natuurgidsen Carolien Londerman en Michiel Visch. Voor deze gegendste excursies dien je je aan te melden op: aanmelden-paddenstoelentocht@ivn-apeldoorn.nl
En wil je actief meedoen: We zoeken ook nog enkele IVN natuurgidsen om mee te helpen in de promotiekraam.
[>> Meer informatie](#)

17 oktober: Doe mee met de IVN #2uurnatuur Challenge!
In oktober starten we met de IVN #2uurnatuur Challenge. Meedoen is gratis, je ontvangt elke week een e-mail met verrassende uitdagingen om naar buiten te gaan, de natuur in. Één van de activiteiten is het individueel lopen van de Apeldoornse paddenstoelenroute in Park Berg en Bos van 17 t/m 24 oktober. Op 17 oktober staat onze promotiekraam bij het Theehuis. Deelnemers aan de Challenge ontvangen een groene attentie.
[>> Meld je HIER aan.](#)

6 november: Natuurwerkdag in Natuurpark Berg en Bos

Op meer dan 500 locaties verspreid door het hele land zetten jong en oud zich in voor natuur en landschap en dragen zo bij aan een groene leefomgeving tijdens Natuurwerkdag. De activiteiten op de Natuurwerkdag bestaan uit kleinschalige onderhoudswerkzaamheden zoals snoeien, schoonmaken van paden en poelen, knotten van wilgen, verwijderen van riet, bloembollen planten en insectenhôtels maken. Samen dragen deelnemers bij aan meer biodiversiteit in de natuurgebieden en in eigen buurt.

[>> Lees meer en meld je aan](#)

10 november: Boomplantdag 2021 Wie helpt mee?

Woensdag 10 november is Apeldoornse Boomplantdag! Er wordt 's morgens bosplantsoen geplant in het Zuiderpark ter hoogte van het kruispunt Maasstraat - Waalstraat. Basisschoolleerlingen gaan met begeleiding van Helicon leerlingen en vrijwilligers aan de slag.

Om 9.00 uur is de officiële opening van de ochtend. We stoppen 11.45 uur. Voor koffie, thee en iets lekkers wordt gezorgd!

We zoeken nog enkele IVN'ers om te helpen bij de begeleiding van de scholieren bij het planten zodat de boompjes op de juiste manier in de grond komen.

Meld je aan bij Marieke Sprey (sprey.marieke@gmail.com) en ontvang de verdere informatie. Wil je alleen komen kijken? Ook van harte welkom!

16 november: Uitreiking van de Prins Bernhard Cultuurprijs aan IVN. Doe je mee?

Deze zomer ontving IVN de oevreprijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds. Een prachtige waardering voor de enthousiaste inzet van alle IVN'ers! Het prijzengeld à 75.000 euro investeert IVN in een bestaand of nieuw project waarmee we de komende jaren samen nog meer impact gaan maken: Het IVN Bloeiproject.

Alle IVN'ers, dus afdelingen, leden en beroepskrachten, kunnen hiervoor tot en met 8 oktober een idee insturen. [Doe je mee?](#) (via [OnsIVN](#))

Op **dinsdag 16 november** wordt de prijs uitgereikt in het hoofdgebouw van radio Kootwijk. IVN Apeldoorn is gevraagd om de circa 200 gasten te begeleiden bij aankomst van parkeerplaats naar het hoofdgebouw. Tijdens deze korte wandeling kan dan iets worden verteld over de natuur en de historie van dit gebied. Als je hieraan wilt meedoen, [meld je aan bij Hans Hogenbirk](#). Nadere informatie volgt te zijner tijd.

Ook meedoen?

Gezocht: Coördinator natuurscursussen

Yvonne van Loon is gestopt met het coördinatorschap i.v.m. een nieuwe baan. Heel fijn voor haar, maar minder fijn voor IVN, want nu moeten we op zoek naar een nieuwe coördinator. En hoewel de cursusteams erg zelfstandig zijn en veel zelf regelen, is het toch wel handig om een coördinator te hebben voor de afstemming m.b.t. de agenda bijvoorbeeld. Hein Hillen neemt voorlopig waar. Wie oh wie volgt Yvonne op? De benodigde tijd is beperkt. Gemiddeld maximaal enkele uren per week. In de voorbereidingsfase van de nieuwe seizoenen ietsje meer, daarbuiten aanzienlijk minder. Neem contact op met Hein Hillen (secretaris@ivn-apeldoorn.nl)

[>> Meer informatie](#)

Natuurgidsen pool?

Iedereen die op één of andere manier actief wil zijn als IVN Natuurgids kan zich opgeven voor deze pool. De pool wordt beheerd door 1 of 2 poolcoördinatoren, die als contactpersoon fungeren. Je kunt aangeven waar je voorkeur naar uitgaat (zoals excursies op aanvraag, voor jeugd, op de 3e zondag van de maand, een presentatie over een bepaald gebied of onderwerp, et cetera).

[>> Lees meer en geef je op](#)

Natuur in de Zorg op zoek naar uitbreiding van het team

De werkgroep Natuur in de Zorg verzorgt natuur activiteiten voor ouderen en levert een bijdrage aan het welzijn van onze oudere medemens in de zorginstellingen door de natuur naar de zorginstelling te brengen.

Je natuurkennis kan heel uiteenlopend zijn maar je wordt goed op de rails gezet. Je bepaalt zelf hoe vaak je meedoet, maar met bijvoorbeeld 1 of 2x per maand een ochtend of middag is je bijdrage al heel welkom. Je kunt het ook met een partner (samen) doen.

Interesse? Neem contact op met Susanne Rasing, natuurindezorg@ivn-apeldoorn.nl of 055 5790992.

Gezocht: Natuurgidsen als enthousiaste natuurmentor

In september gaat de Natuurgidsenopleiding deel 1 (NGO-1) weer van start. Doel ervan is de natuurkennis- en ervaring te verdiepen van aankomende Natuurgidsen. Deelnemers volgen gedurende een jaar individueel natuurscursussen en doen o.a. de NGO-opdracht studiegebied. De Natuurmentor begeleidt hen bij vragen over de natuur en het omgaan met het studiegebied. Welke steun en hoeveel is afhankelijk van de behoefte. Deelnemers staan te trappelen om aan de slag te gaan. Dat kan niet zonder natuurmentor. We zoeken ervaren natuurgidsen die hun enthousiasme willen overbrengen aan nieuwe aankomende Natuurgidsen. Spreekt het je aan? Neem voor nadere informatie [contact op met Ten Gevers](#).

Ledenbijeenkomsten

Er wordt regelmatig gevraagd om meer te doen om IVN leden bij elkaar te brengen in een soort 'sociaal contact'. Dat zou bij voorbeeld via speciale IVN ledenbijeenkomsten kunnen. Dat kan binnen zijn, maar ook een wandeling ergens in de buurt. Er kan een programma komen, maar het kan ook een spontaan initiatief zijn (zoals: elkaar vondsten of foto's laten zien).

Wil jij – alleen of met enkele mede IVN'ers - een keer een bijeenkomst organiseren dan kan dat.

Meld je aan via voorzitter@ivn-apeldoorn.nl.

Nieuws uit de vereniging

Welkom nieuwe leden

Annemiek Hermans, Rob Stabel, Evelien Schoonewelle, R.G.J. Arends, Renate Alferink, Leida van den Brink Honders, Julie Campagne, Coen Jekel, Nannyke van As, Annemarieke de Kloet, Joke Wattel, Claudia Guli, Willemijn Woud.

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten of wellicht wil je wel één van de [vacatures](#) invullen.

Praktijk Centrum Bomen verbouwd

De verbouwing van de kantine is gereed en we kunnen er weer gebruik van maken. We ontvangen van iedereen zeer tevreden reacties over de locatie en de huisvesting. Maar bedenk wel: we zijn te gast bij PCBomen; het is geen eigen ruimte van IVN. **Wees dus zorgvuldig in het gebruik van het gebouw en de inventaris.** Voor degenen die zorgen voor het komen en gaan: graag jullie extra aandacht en attentie om zorgvuldig om te gaan met de locatie.

>> [Lees de handleiding](#) (binnenkort komt er een nieuwe versie)

Open Monumentenweekend in Apeldoorn

IVN Natureducatie Apeldoorn was met een promotiekraam op 11 en 12 september aanwezig bij het Theehuis in Stadspark Berg & Bos. Aansluitend bij Erfgoedplatform Apeldoorn en St. Apeldoornse Monumenten bood dit de mogelijkheid informatie te geven over IVN, de Route app, komende Paddenstoelexcursies en jeugdactiviteiten. De opgezette dieren en andere aan Berg en Bos gerelateerde voorwerpen op de kraam trokken echt de aandacht. In totaal waren er circa 350 belangstellenden.

Kinderen maakten unieke natuurschilderijtjes en veel bezoekers weten nu hoe zacht het velletje van een mol is.

Wandeling Park Zuidbroek

'Dit is het mooiste park van Apeldoorn' concludeerde een van de veertien deelnemers aan de IVN-wandeling door Park Zuidbroek op vrijdagochtend 24 september. Iedereen was het er over eens dat deze wandeling prima paste binnen de Apeldoornse Zero waste week en dat was niet alleen omdat de natuur nooit iets verspilt. Boeiend was de ervaring van een van de deelnemers over haar bezoek aan Klein Zuidbroek, de tien tiny houses die ze tijdens de open dag begin september van binnen kon bekijken. Ieder seizoen staat komend jaar een wandeling door dit verrassende park op de agenda van de Apeldoornse IVN-afdeling.

De foto is van Tiphaine Bresser, coördinator en initiatiefneemster van Zero Waste in Apeldoorn. Zij deelt op facebook haar ervaringen met deze wandeling.

Uit de cursus Landschappen

Willem Kuijpers ontving van twee cursisten na afloop van de excursie Groencursus/Ontstaan van de Veluwe een plastic zakje vol met fossielen van de 'Grote Grazers' uit Saalien/Weichselien toen het Noordzeebekken droog lag en deze grote jongens daar graasden. Ze gaan beiden met regelmaat naar de Zandmotor bij Kijkduin waar deze fossielen aanspoelen.

Biodiversiteit in de gemeente Apeldoorn

IVN stelt Tuiny Forest pakketten beschikbaar

Vanuit het Groenplan van de Gemeente Apeldoorn wordt gewerkt om de biodiversiteit te versterken. Daarom stelt IVN afdeling Apeldoorn dit najaar 25 Tuiny Forest pakketten ter beschikking. Het liefst doen we dat aan bedrijven in de gemeente die daarvoor een stukje parkeerplaats of ander stuk steen inwisselen voor natuur. Het tuiny-forest past op slechts 6m2. Dat is een halve parkeerplaats! Het pakket bevat inheemse soorten die goed op de Veluwe passen.

Weten jullie ondernemers of particulieren die hiervoor openstaan, neem dan even contact op met [Ronald Duin](#). De pakketten worden eind oktober begin november geleverd. >> [Meer informatie over Tuiny Forest](#)

Natuurnieuws

Wie weet wat dit kan zijn?

Tijdens de voorbereiding van de proefexcursie kwam ik een boomstronk van een beuk tegen. Rondom de stronk ligt 'zaagsel'. De stronk zit vol met gaatjes van circa 3 – 4 mm waar de houtstof uitkomt. De gaatjes zitten loodrecht in de stam. Onder de schors, ik heb daar een aantal stukjes van verwijderd, zie ik verder geen gangetjes. Dit zal komen door een insect dat daar nestelt. Heeft iemand enig idee wat dit kan zijn?

(Hans van Balen, cursist Natuurgidsenopleiding, hans.vanbalen@live.nl)

Willem Kuijpers was onlangs op Het Leesten in voorbereiding op een excursie (Groencursus Ontstaan Veluwe) en in het eikenhakhout zag hij op een dode boomstam een sterk oranje gekleurde begroeiing. Dacht eerst aan een zwam (meniezwam) maar de kleur was sterker en bij nader inzien niet bepaald een slijmlaag van kleine bolletjes (vruchtlichaam). Na bewerking van de foto's lijkt het allemaal meer weg te hebben van een mosachtige afzetting. Google dacht aan een alg(?). Misschien kan iemand uitkomst brengen voordat we deze kleurrijke waarneming ergens voor gaan gebruiken. (Willem Kuijpers, willem.a.kuijpers@gmail.com)

Onder het Maaiveld

In de korte educatieve [cursus Onder het Maaiveld](#) nemen we je mee onder het maaiveld. Ontdek wat er groeit, kruipt, springt en krioelt, hoe het met de bodem van Nederland en jouw tuin of Tiny Forest gaat, én wat je kunt doen om te helpen. De meeste bodemdieren zijn klein, maar doen grootse dingen voor de natuur. Doe mee met de Bodemdierendagen 2021 en ontdek welke kleine beestjes bij jou in de buurt de bodem gezond houden. Kijk [hier](#) voor meer informatie.

Fotohoek

De IVN promotiekraam tijdens het Open Monumenten weekend in Natuurpark Berg en Bos

De seizoensopening van de excursies bij Praktijk Centrum Bomen